

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

A BUDAPESTI

ÚJJÁSZÜLETÉS

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám:

(Folytatás az előző számból.)

Egyidejűleg megindult

a szakmai dolgozók szervezkedése is, ami azért is jelentős esemény volt, mert 1919, a Tanácsköztársaság óta most, először szervezkedhetett nyíltan a filmszakma is. A Magyar Művészek Szabadszervezetének filmsztyálya tömörültek a szakma összes dolgozói a filmszakszervezet megalakulásáig. A szabadszervezetet bízta meg az ideiglenes kormány a filmcenzúra átmeneti ellátásával, tilalmi lista készítésével, amely a politikailag ártalmas filmeket sorolja fel. Szerepeltek ezen a listán azok a filmek is, amelyekben a magyar nép, a magyar művészet áruói játszottak, Kiss Ferenc, Páger Antal, Szelezki Zita, Muráti Lili és a többi nyilas színészek és rendezők filmjei és természetesen az összes fasiszta német és olasz filmek.

Napok alatt

megszerveztük a filmgyárak, raktárak, mozik fegyveres védelmét, a Szovjet Hadsereg parancsnokságának ezernyi segítségét véve igénybe.

Január 28-án készítettük az első híradófelvételt a Magyar Színházban tartott első kommunista gyűlésről, amelyen Kiss Károly, Gerő Ernő, Vas Zoltán elvtársak először beszéltek a főváros népéhez.

Február 4-én,

az Uránia megnyitását követő napon alakult meg a MAFIRT, az MKP filmvállalata, amely megszerezte a szovjet filmek magyarországi forgalmazásának jogát és elévülhetetlen érdemeket szerzett a világ élenjáró filmművészetének magyarországi megismertetése terén. A MAFIRT által vezetett mozik mutatták be az államosítás előtti időben a szovjet filmek 80–85 százalékát és keményen állták a sarat a nyugati filmdömping beáramló kozmopolita, „probléma és politikamentes” filmjei, a bűnügyi, kalandor, revűfilmek és egvéb, az élet valóságos kérdéseiről figyelmünket elterelő filmek bemutatása elleni harcban.

Februárban került közönség elé az első szovjet játékfilm, a „Tovaris P”, amelyet hamarosan követett a „Szivárvány”, „Szuvorov”, majd a „Párttitkár” bemutatója.

Február 25-én,

az MKP sportcsarnoki emlékeztetés nagygyűlésén, amelyen a Szovjetunióból hazatért Rákosi elvtárs először szólt a főváros lakosságához, már 3 operatőrünk készített felvételeket, megörökítve azt a példátlan lelkesedést, amelyhez foghatóval eddig még soha nem fogadtak magyar politikust.

A főváros életének a normális kerékvágásba való visszatérésében jelentős szerepet kapott a MAFIRT-Krónika, az MKP filmhíradója, amelynek első száma „Az első szabad május elsője” címmel, május 10-én jelent meg a fővárosi mozikban. Ez volt a felszabadulás után készített első hangos filmfelvétel, amelyben először szólt meg Rákosi elvtárs hangja. Ma már ez a film is történelmi jelentőségű emlék.

Gyáraink rendbehozatalán megfeszített erővel dolgoztak ezekben a napokban a régi „Hunnia” filmgyári dolgozók, várva azt a percet, amikor a romeltakarító munka helyett újra műteremben dolgozhatnak és forgathatják az első szabad filmet. A Hunnia filmgyárát a koalíciós pártok által delegált négytagú direktórium vezette, az üzemképessé tétel munkáját irányítva. Az első itt forgatott film „A tanítónő”, Bródy Sándor realiztikus színpadi művének filmváltozata volt, de szinte ezzel egyidőben készült a MAFIRT műtermében Szép Ernő: „Aranyóra” című művének megfilmesítése is.

Május 6-án,

ünnepi disz-előadás keretében, az Uránia filmszínházban adózott a magyar nép először nyilvánosan a nagy Lenin emlékének, 75.

születésnapjának évfordulója alkalmából. Ezen az ünnepségen Kádár János elvtárs méltatta Lenin életének évszázadokra kiható jelentőségét, majd bemutattuk magyar feliratokkal Mihail Romm klaszikus alkotását a „Lenin októbere” című filmet. Ez alkalommal készült magyar mozi-ban először úgynevezett ünnepi dekoráció, amely uralta az Uránia egész nézőterét, valóban ünnepiessé téve a közönség hangulatát, az egész előadás légkörét.

Az ideiglenes kormány Budapestre költözésével gyors ütemben rendeződtek a köz-

ügyek és ezek során a filmszakma, a mozik ügyei is. Míg a filmgyártás ügye az iparügyi minisztérium hatáskörébe került, a moziengedélyek és általában a moziügyek ismét a belügyminisztérium vezetésé alá kerültek. Ezzel lezárult a moziszakmában a felszabadulási idő leghűsőbb korszaka.

Pásztor József